

# **МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра фізичної географії

## **Затверджено**

Проректор з наукової роботи та  
інновацій

проф. Бояр А. О.

«\_\_\_»\_\_\_\_\_20\_\_ р.

## **Затверджено**

Проректор з науково-педагогічної і  
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В.

«\_\_\_»\_\_\_\_\_20\_\_ р.

## **ГЕОГРАФІЧНІ АТЛАСИ ТА ГАЛУЗЕВІ КАРТИ – ОСНОВА НАУКОВО-ВИРОБНИЧОЇ ІНФОРМАЦІЇ**

### **РОБОЧА ПРОГРАМА**

**вибіркової навчальної дисципліни**

**Підготовки**

доктора філософії

**Галузі знань**

10 Природничі науки

**Спеціальності**

103 Науки про Землю

Луцьк – 2016

**Робоча програма навчальної дисципліни «Географічні атласи та галузеві карти – основа науково-виробничої інформації» із галузі знань 10 Природничі науки, за спеціальністю 103 Науки про Землю**  
«\_\_\_\_\_», 2016 р. – 16 с.

**Розробники:** Зузук Ф. В., доктор геологічних наук, професор кафедри фізичної географії

**Рецензент:**

доктор географічних наук, професор

кафедри туризму та готельного господарства

Ільїн Л. В.

**Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри фізичної географії**

**протокол № \_\_\_\_ від \_\_\_\_\_. 20\_\_ р.**

Завідувач кафедри : \_\_\_\_\_ (проф. Фесюк В. О.)

**Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією географічного факультету**

**Протокол № \_\_\_\_ від \_\_\_\_\_. 20\_\_ р.**

Голова методичної комісії

факультету \_\_\_\_\_ (доц. Поручинський В. І.)

**Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету**

**Протокол № \_\_\_\_ від \_\_\_\_\_. 20\_\_ р.**

**Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науковою радою університету**

**Протокол № \_\_\_\_ від \_\_\_\_\_. 20\_\_ р.**

© Зузук Ф. В., 2016

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| Найменування показників            | Галузь знань,<br>спеціальність, освітній<br>ступінь | Характеристика<br>дисципліни |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------|------------------------------|
| Кількість кредитів 3               | 10 Природничі науки                                 | Денна форма навчання         |
|                                    | 103 Науки про Землю                                 | за вибором                   |
| Модулів – 2                        | Доктор філософії                                    | Рік підготовки – 1           |
| Змістових модулів – 2              |                                                     | Семестр – 1                  |
| Загальна кількість годин – 90 год. |                                                     | Лекції – 20 год.             |
| Тижневих годин:                    |                                                     | Практичні – 16 год.          |
| Аудиторних – 1,5                   |                                                     | Самостійна робота – 54 год.  |
| Самостійної роботи – 2,25          |                                                     | Форма контролю – залік       |

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Метою** дисципліни «Географічні атласи та галузеві карти – основа науково-виробничої інформації» – засвоєння здобувачами наукового ступеня доктора філософії теоретичних знань і набуття практичних навичок здійснення конкретних картувальних робіт і досліджень не тільки окремих складових природно-територіальних комплексів, а й власне комплексів різного ієрархічного рівня.

**Основним завданням** вивчення дисципліни «Географічні атласи та галузеві карти – основа науково-виробничої інформації» є вивчення структури і змісту географічних атласів, національного атласу України зокрема, а також структури і змісту галузевих карт з метою отримання всебічної максимальної науково-практичної інформації необхідної при наукових дослідженнях.

### **3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1**

#### **АТЛАСИ – ОСНОВА УЗАГАЛЬНЕНОЇ КОМПЛЕКСНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ**

##### **Лекція 1. Атласи як складова географічної науки.**

1. Предмет, задачі та методи курсу.
2. Історія картографування та складання атласів.
3. Змістова структура атласів.

##### **Лекція 2. Географічні атласи світу як концентрація глобальної науково-практичної інформації.**

1. Змістова структура атласів.
2. Масштаби карт та отримання інформації.
3. Умовні знаки відзначення інформації.

##### **Лекція 3. Атласи океанів.**

1. Структурно-інформаційні особливості атласу Тихого океану.
2. Структурно-інформаційні особливості атласів Атлантичного та океану.
3. Структурно-інформаційні особливості атласу Тихого океану.

##### **Лекція 4. Національний атлас України.**

1. Змістова структура Національного атласу.
2. Інформаційні можливості Національного атласу.
3. Структурно-логічна інформаційна єдність розділів Національного атласу.

##### **Лекція 5. Навчальні атласи та їх інформаційно-структурний зміст.**

1. Інформаційні особливості «Атласу вчителя».

2. Навчальні атласи України та їх інформаційні особливості .
3. Краєзнавчі атласи адміністративних областей як основа регіональної інформації.

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2**

### **ГАЛУЗЕВІ КАРТИ – ОСНОВА ПРОФЕСІЙНО ПОГЛИБЛЕНОЇ ВСЕБІЧНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ**

#### **Лекція 6. Особливості інформації карт геолого-геоморфологічного циклу.**

1. Інформаційно-структурні особливості геологічних та гідрогеологічних карт.
2. Основна інформація геоморфологічних карт.
3. Інформаційний взаємозв'язок між геологічними та геоморфологічними картами.

#### **Лекція 7. Кліматично-гідрологічний цикл карт та їх формація.**

1. Кліматичні карти світу та їх інформація.
2. Особливості кліматичної інформації про температуру, опади, вологість повітря, напрям вітру, тиск на регіональних картах.
3. Гідрологічні карти та їх інформація.

#### **Лекція 8. Карти ґрунтового-рослинного покриву.**

1. Глобальні та регіональні карти ґрунтового покриву та їх особливості.
2. Глобальні та регіональні карти рослинного покриву.
3. Взаємозв'язок інформації карти ґрунтів та рослинності.

#### **Лекція 9. Інформація ландшафтних карт.**

1. Природно-територіальні комплекси.

2. Ландшафти рівнинних територій.
3. Ландшафти гірських територій.

### **Лекція 10. Природоохоронно-рекреаційні карти та особливості їх інформаційного потенціалу.**

1. Заповідно-природоохоронні карти.
2. Рекреаційне природокористування та його особливості.
3. Рекреаційне природокористування та його взаємозв'язок із природоохоронною діяльністю.

## **4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Таблиця 2

| Назви змістових модулів і тем                                                                              | Кількість годин |              |        |       |          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|--------|-------|----------|
|                                                                                                            | Усього          | у тому числі |        |       |          |
|                                                                                                            |                 | Лек.         | Практ. | Конс. | Сам. роб |
| 1                                                                                                          | 2               | 3            | 4      | 5     | 6        |
| Змістовий модуль 1. Атласи – основа узагальненої комплексної географічної науково-практичної інформації    |                 |              |        |       |          |
| Тема 1. Атласи як складова географічної науки                                                              | 10              | 2            | 2      |       | 6        |
| Тема 2. Географічні атласи світу як концентрація глобальної науково-практичної інформації                  | 10              | 2            | 2      |       | 6        |
| Тема 3. Атласи океанів                                                                                     | 10              | 2            | 2      |       | 6        |
| Тема 4. Національний атлас України                                                                         | 10              | 2            | 2      |       | 6        |
| Тема 5. Навчальні атласи та їх інформаційно-структурний зміст                                              | 8               | 2            |        |       | 6        |
| Разом за змістовим модулем 1                                                                               | 48              | 10           | 8      |       | 30       |
| Змістовий модуль 2. Галузеві карти – основа професійно поглибленої всебічної науково-практичної інформації |                 |              |        |       |          |
| Тема 6. Особливості інформації карт геолого-геоморфологічного циклу                                        | 10              | 2            | 2      |       | 6        |
| Тема 7. Кліматично-                                                                                        | 8               | 2            | 2      |       | 4        |

|                                                                                        |    |    |    |  |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------|----|----|----|--|----|
| гідрологічний цикл карт та їх формація                                                 |    |    |    |  |    |
| Тема 8. Карти ґрунтово-рослинного покриву                                              | 6  | 2  |    |  | 4  |
| Тема 9. Інформація ландшафтних карт                                                    | 8  | 2  | 2  |  | 4  |
| Тема 10. Природоохоронно-рекреаційні карти та особливості їх інформаційного потенціалу | 10 | 2  | 2  |  | 6  |
| Разом за змістовим модулем 2                                                           | 42 | 10 | 8  |  | 24 |
| Усього годин                                                                           | 90 | 20 | 16 |  | 54 |

## 5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

| № з/п | Тема                                                                                    | Кількість годин |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1     | Сучасні методи складання карт                                                           | 2               |
| 2     | Структура географічних атласів світу та суть їх інформації                              | 2               |
| 3     | Аналіз на картах океанів океанічного дна та океанічних течій                            | 2               |
| 4     | Інформаційна структура Національного атласу України                                     | 2               |
| 5     | Аналіз окремих тектонічних та геоморфологічних карт Національного атласу України        | 2               |
| 6     | Особливості інформації карт клімато-гідрологічного циклу в Національному атласі України | 2               |
| 7     | Природно-територіальні комплекси та інформація ландшафтних карт                         | 2               |
| 8     | Природоохоронні та рекреаційні карти та їх інформаційний взаємозв'язок                  | 2               |
| Разом |                                                                                         | 16              |

## 6. САМОСТІЙНА РОБОТА

| № з/п | Тема                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Кількість годин |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1     | <b>Атласи як основа географічної науки</b><br>1. Київська школа картографування та складання атласів (акад. Руденко Л. Г.)<br>2. Харківська школа регіонального картографування і складання атласів (проф. Левицький І. Ю.)<br>3. Умовні знаки та їх роль при складанні карт і атласів | 6               |
| 2     | Географічні атласи світу як концентрація глобальної науково-практичної інформації<br>1. Комплекс геологічних карт<br>2. Комплекс карт про рельєф Землі<br>3. Клімат Землі та його особливості                                                                                          | 6               |

| № з/п | Тема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Кількість годин |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
|       | 4. Ґрунти планети<br>5. Природні зони                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                 |
| 3     | <b>Атласи океанів</b><br>1. Шельф в океанах та його особливості<br>2. Типи берегів<br>3. Окраїнні моря<br>4. Глибоководні жолоби<br>5. Серединний океанічний хребет                                                                                                                                                                                         | 6               |
| 4     | <b>Національний атлас України</b><br>1. Історія картографування в Україні<br>2. Відмінність Національного атласу України від загального Атласу світу<br>3. Природничі розділи Національного атласу України<br>4. Особливості природоохоронного розділу<br>5. Логічна послідовність розділів у Національному атласі України                                  | 6               |
| 5     | <b>Навчальні атласи та їх інформаційно-структурний зміст</b><br>1. Загальна структура «Атласу вчителя» та його інформативність<br>2. Особливості навчальних атласів України<br>3. Краєзнавчі атласи Харківської школи картографів                                                                                                                           | 6               |
| 6     | <b>Особливості інформації геолого-геоморфологічного циклу карт</b><br>1. Геологічна та тектонічна карти світу<br>2. Геоморфологічна карта світу<br>3. Які карти визначають особливості рельєфу окремих регіонів<br>4. Морфоструктурний аналіз рельєфу<br>5. Взаємозв'язок рельєфу із геологічною будовою регіону                                            | 6               |
| 7     | <b>Клімато-гідрологічний цикл карт та їх інформація</b><br>1. Кліматична карта світу та її структурні особливості<br>2. Кліматичні карти в Національному атласі України та шкільних краєзнавчих атласах<br>3. Гідрологічна карти в Атласах світу<br>4. Інформаційна взаємозалежність між кліматичними та гідрологічними картами регіонів                    | 4               |
| 8     | <b>Кarti ґрунтово-рослинного покриву</b><br>1. Карта поширення ґрунтів у світі (Атлас світу) та її інформативність<br>2. Зональність ґрунтів в Україні<br>3. Меліоровані землі в Україні<br>4. Карта лісів в Україні<br>5. Висотна зміна рослинності в Україні                                                                                              | 4               |
| 9     | <b>Інформація ландшафтних карт</b><br>1. Складові природно-територіальних комплексів та їх роль при складанні ландшафтних карт<br>2. Взаємозв'язок інформації про четвертинні відклади, ґрунти і рослинність при складанні ландшафтних карт<br>3. Відмінність в ландшафтах лісостепової та степової зон                                                     | 4               |
| 10    | <b>Природоохоронно-рекреаційні карти та особливості їх інформаційного потенціалу</b><br>1. Особливості картографування природоохоронних об'єктів<br>2. Взаємозв'язок інформації про природоохоронні об'єкти та екологічні проблеми<br>3. Екологічна інформація та її картографічний вираз<br>4. Картографічна інформація про рекреаційні можливості регіону | 6               |
| Разом |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 54              |

## **7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ**

Індивідуальна робота не передбачена

## **8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ**

*Методи навчання:*

- інформаційно-рецептивний (пояснення, лекційний метод, бесіда, робота з атласами);
- пояснювально-ілюстративний (метод ілюстрування, метод демонстрування);
- практичний (практичні роботи).

*Види і форми контролю:* поточний, проміжний (тестові контрольні роботи) і підсумковий контроль.

**ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ – залік.**

## **9. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ**

1. Предмет, задачі та методи курсу. Загальні принципи та поняття.
2. Історія розвитку картографування. Складання атласів.
3. Київська та харківська школи картографування. Їх відмінності.
4. Сучасні методи складання карт.
5. Умовні знаки – основа формування змісту карт.
6. Змістова структура атласів світу.
7. Географічні атласи світу та масштаби карт.
8. Інформаційна структура атласів океанів.
9. Атлас Тихого океану.
10. Атлас Індійського океану.
11. Атлас Атлантичного океану.
12. Атлас Північного Льодовитого океану.
13. Серединний океанічний хребет.
14. Загальні особливості і структура Національного атласу України.
15. Інформаційна багатогранність Національного атласу України.

16. У чому виражена логічна послідовність розділів Національного атласу України?
17. Які відмінності між Національним атласом України та атласом природних ресурсів?
18. Чи охопив національний атлас України всю інформацію про природу України, зокрема географічну?
19. Особливості умовних знаків у Національному атласі України.
20. В чому суть інформаційної структури навчальних атласів України?
21. Яка структура «Атласу вчителя» та її відмінність від інформаційного атласу?
22. Інформаційна основа навчальних атласів України.
23. Структура шкільних краєзнавчих атласів адміністративних областей.
24. Цикл геологічних карт та їх інформація.
25. Яка інформація закладається геоморфологічні карти?
26. Кліматична карта світу та її особливості.
27. Кліматичні карти в Національному атласі України.
28. Інформація гідрологічних карт.
29. Чи існує взаємозв'язок між кліматичними та гідрологічними картами?
30. Карта ґрунтового покриття світу та її особливості.
31. Особливості ґрунтового покриття природних зон України.
32. Порівняйте карту ґрунтового покриття та кліматичну карту.
33. Інформація карти лісу України.
34. Проаналізуйте цикл карт про рослинність поданий в Національному атласі України.
35. Особливості умовних знаків карт про рослинність у Національному атласі України.
36. Чи існує взаємозв'язок між картами ґрунтового покриття та рослинності?
37. Природно-територіальні комплекси – основа ландшафту.
38. Ландшафти рівнин.

39. Високогірні ландшафти.
40. Об'єкти охорони природи та способи їх картографування.
41. Природоохоронно-геоекологічне картографування та відповідна інформація на картах.
42. Особливості карт рекреаційного природокористування та його взаємозв'язок з природоохоронною діяльністю.
43. Інформаційні особливості екологічних карт в Національному атласі України.

## **10. МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ**

*Методи діагностики успішності навчання:*

- 1) поточний контроль (поточне опитування на лекціях, практичних заняттях);
- 2) періодичний та проміжний контроль в кінці змістового модуля (модульна контрольна робота у вигляді тестових завдань);
- 3) підсумковий контроль (проводиться в кінці вивчення курсу у формі заліку).

Засоби діагностики успішності навчання: мультимедійна презентація, таблиці, схеми, карти, атласи.

## **11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ФОРМАМИ КОНТРОЛЮ**

| Модуль 1<br>Поточний контроль знань |        |        |        |        |                                  |        |        |        |         | Модуль 2<br>Підсумковий контроль | Загальна сума балів |
|-------------------------------------|--------|--------|--------|--------|----------------------------------|--------|--------|--------|---------|----------------------------------|---------------------|
| Змістовий модуль 1<br>(20 балів)    |        |        |        |        | Змістовий модуль 2<br>(20 балів) |        |        |        |         | Залік                            | 100                 |
| Тема 1                              | Тема 2 | Тема 3 | Тема 4 | Тема 5 | Тема 6                           | Тема 7 | Тема 8 | Тема 9 | Тема 10 | 60                               |                     |
| 4                                   | 4      | 4      | 4      | 4      | 4                                | 4      | 4      | 4      | 4       |                                  |                     |

### Шкала оцінювання (національна та ECTS)

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                     |                                                  |
|----------------------------------------------|-------------|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
|                                              |             | для екзамену, курсової роботи (проекту), практики | для заліку                                       |
| 90 – 100                                     | A           | Відмінно                                          | Зараховано                                       |
| 82 – 89                                      | B           | Добре                                             |                                                  |
| 75 – 81                                      | C           |                                                   |                                                  |
| 67 – 74                                      | D           | Задовільно                                        |                                                  |
| 60 – 66                                      | E           |                                                   |                                                  |
| 1 –59                                        | Fx          | Незадовільно                                      | Незараховано (з можливістю повторного складання) |

#### Критерії оцінювання

##### *Усні відповіді оцінюються за такими критеріями:*

*0,5 бал* – відповідь поверхнева на основі прочитаної лекції; відповідь хаотична, фрагментарна; відтворення заученого матеріалу без усвідомлення його суті; розуміння і розкриття лише окремих позицій.

*1 бал* – відповідь послідовна, недостатньо структурована; роз'яснення переважної кількості позицій (без виділення основних позицій); використання тексту лекції та одного підручника.

*2 бал* – відповідь логічна, чітка, структурована; глибоке розуміння матеріалу, яке включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників.

*3 бал* – відповідь чітка, структурована, логічна; включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекцій та кількох підручників; аргументоване посилання на додаткові наукові джерела, спеціальну літературу, власні наукові доробки; наведення власних прикладів; порівняльний аналіз.

**Практичні навички (виконання практичної роботи)** оцінюється за результатами виконання практичних робіт. Максимальна кількість балів за виконання роботи – 5 балів. Загалом за усі практичні роботи – 40 балів. Практична робота може бути оцінена, якщо доктор філософії виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки.

**Проміжний контроль (модульна контрольна робота)** проводиться письмово. Максимальна кількість балів, яку аспірант може отримати за одну модульну контрольну роботу – *30 балів* (загалом *60 балів* за дві модульні контрольні роботи).

**Підсумковий контроль – залік.** Оцінювання знань докторів філософії здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або бажання підвищити рейтинг, доктор філософії складає залік у формі *усного опитування*. При цьому на залік виноситься *60 балів*, а бали набрані за результатами модульних контрольних робіт анулюються. Для отримання заліку потрібно набрати не менше 60 балів за 100-бальною шкалою.

## **12.МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

- підручники та їх електронні форми;
- навчальні посібники та конспекти лекцій;
- атласи.

## **13. СПИСОК ДЖЕРЕЛ**

### **Основна література:**

1. Атлас Антарктики / гл. ред. Е. И. Толстикова. – Ленинград, Гидрометеорологическое издательство, 1969. – 600 с.
2. Атлас Волинської області / за ред. Ф. В. Зузука. – М. : Комітет геодезії і картографії СРСР, 1991
3. Атлас вчителя / відп. ред. Молочко В. В. – К. : ДНВП „Картографія”, 2010. – 328 с.
4. Атлас океанов : Атлантический и Индийский океаны / отв. ред. С. Г. Горшков. – М. : ГУНО МО СССР, 1977. – 306 с.
5. Атлас океанов : Северный Ледовитый океан / отв. ред. С. Г. Горшков. – М. : ГУНО МО СССР, 1980. – 184 с.

6. Атлас океанов : Тихий океан / отв. ред. С. Г. Горшков. – М. : ГУНО МО СССР, 1974. – 302 с.
7. Атлас природных условий и естественных ресурсов Украинской ССР. – М. : ГУГК, 1978. – 184 с.
8. Атлас світу / відп. ред. Вакуленко О. В. – К. : ДНВП „Картографія”, 2005. – 192 с.
9. Барановський В. А. Екологічна географія і екологічна картографія / В. А. Барановський. – К. : Фітосоціоцентр, 2001. – 252 с.
10. Берлянт А. М. Использование карт в науках о Земле / А. М. Берлянт. – М., 1986. – Т. 12 : Картография. – 175 с.
11. Берлянт А. М. Картографический метод исследования / А. М. Берлянт. – М. : Изд.-во МГУ, 1988. – 251 с.
12. Бондаренко Е. Л. Геоінформаційне еколого-географічне картографування / Е. Л. Бондаренко. – К. : Фітосоціоцентр, 2007. – 272 с.
13. Востокова А. В. Оформление карт. Компьютерный дизайн / А. В. Востокова, С. М. Кошель, Л. А. Ушакова. – М. : Аспект Пресс, 2002. – 288 с.
14. Востокова Е. А. Экологическое картографирование на основе космической информации / Е. А. Востокова, В. А. Сущеня, Л. А. Шевченко. – М. : Недра, 1988. – 223 с.
15. Геооэкологическое картографирование / под ред. проф. Б. И. Кочурова. – М. : Изд.-во Академия, 2012.
16. Жупанський Я. І. Соціально-економічна картографія / Я. І. Жупанський, П. О. Сухий. – Чернівці: [б. в.], 1996. – 276 с.
17. Залеський І. І. Картувальна гідрогеологічна легенда Волино-Поділля / І. І. Залеський // Природа Західного Полісся та прилеглих територій: зб. наук. пр. – 2009. – № 6. – С. 108–123.
18. Еколого-географічні дослідження території України / [Л. Г. Руденко, І. О. Горленко, Л. М. Шевченко та ін.]. – К. : Наук. думка, 1998. – 32 с.
19. Исаченко А. Г. Экологические проблемы и эколого-географическое картографирование / А. Г. Исаченко // Известия ВГО. – Т. 122. – Вып. 4. – 1990. – 132 с.

20. Комплексний атлас України / відп. ред. Л. М. Веклич. – К. : ДНВП «Картографія», 2005. – 96 с.

21. Маккавеев А. А. Гидрогеологическая съемка в связи с осушением болот и забоченных земель. / А. А. Маккавеев // Методическое руководство по производству гидрогеологической съемки в масштабах 1:50 000 и 1:25 000. – М. : Госгеолтехиздат, 1959. – С. 47–92.

22. Міллер Г. П. Польове ландшафтне знімання гірських територій. / Г. П. Міллер. – К., 1996. – 168 с.

23. Позняк С. П. Картування ґрунтового покриву: навчальний посібник / С. П. Позняк, Є. Н. Красєха, М. Г. Кіт – Львів : Видавн. центр ЛНУ ім. І Франка, 2003. – 500 с.

24. Україна: навчальний атлас / за ред. Ф. В. Зузука. – К. : НВП «Картографія», 1998. – 96 с.

25. Экологическое картографирование: Учебное пособие / под. ред. В. И. Струмка. – М.: Аспект Пресс, 2003. – 251 с.

#### **Допоміжна література:**

1. Адаменко О. А. Екологічний атлас Карпатського регіону України / О. А. Адаменко, І. А. Дубровець // Вісник геодезії і картографії. – 1996. – №. 1. – С. 82-98.

2. Арманд Д. Л. Наука о ландшафте / Д. Л. Арманд // (Основы теории и логико-математические методы). – М. : Мысль, 1975. – 278 с.

3. Билич Ю. С., Васмут А. С. Проектирование и составление карт. – М. : Недра, 1984. – 368 с.

4. Бондар Н. Я. Гидрогеологическое и инженерно-геологическое картографирование: Учебник для техникумов / Н. Я. Бондар, В. И. Охрименко. – М. : Недра, 1987. – 168 с.

5. Васмут А. С. Автоматизация и математические методы в картосоставлении / А. С. Васмут, Л. М. Бугаевский, А. М. Портнов. – М. : Недра, 1991. – 392 с.

6. Географический атлас : для учителей средней школы / отв. ред. Л. Н. Колосова. – М. : ГУГК, 1982. – 238 с.

7. Геоинформационное картографирование. Пространственные данные, цифровые и электронные карты. Общие требования ГОСТ Р50828-95.– [ Введ. От 1997-01-01]. – М. : Изд-во стандартов, 1997. – 14 с.
8. Геренчук К. І. Польові географічні дослідження / К. І. Геренчук, Е. М. Раковська, О. Г. Топчієв. – К. : Вища шк., 1975. – 248 с.
9. Головин В. В. Опыт использования ГИС при решении природоохранных задач регионального уровня / В. В. Головин, Н. И. Пресветов // Информационный бюлетьень. – 2000. – № 2 (24). – С.69–70.
10. Денисик Г. І. Антропогенні ландшафти Правобережної України / Г. І. Денисик. – Вінниця : Арбат, 1998. – 292 с.
11. Дмитрук О. Ю. Урбаністична географія. Ландшафтний підхід. (Методика ландшафтного аналізу урбанізованих територій): / О. Ю. Дмитрук // Монографія. – К. : РВЦ «Київський університет», 1998. – 139 с.
12. Екологічний потенціал наземних екосистем / М. А. Голубець, О. Г. Марискевич, Б. О. Крок та ін. – Львів : Поллі, 2003. – 179 с.
13. Исаченко А. Г. Ландшафтоведение и физико-географическое районирование / А. Г. Исаченко. – М. : Высш. шк., 1991. – 366 с.
14. Методика составления и использования крупномасштабных почвенных карт / под ред. Н. А. Поддубного. – М. : Колос, 1976. – 224 с.
15. Салищев К. А. Картоведение / К. А. Салищев. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1982. – 408 с.
16. Солнцев Н. А К теории природных комплексов / Н. А. Солнцев // Вести МГУ. Сер. Геогр. – № 3. – 1988.
17. Солнцева Н. П. О принципах крупномасштабного картирования территорий, измененных техногенезом / Н. П. Солнцева // Вести МГУ. – 1976. – № 4. – С. 77–88.
18. Сосса Р. І. Історія картографування території України Луцьк : РВВ ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. – 904 с.
19. Стурман В. И. Экологическое картографирование / В. И. Стурман. – Москва : Аспект Пресс, 2003. – 252 с.